

Tertius

monte uesunio. alluente uero farno amne ager nucerinus est & .ix. M. passib⁹ a mari ipsa nuceria. Sut-
 rentum cum promontorio Mineruæ firenū quondā sede navigatione a circeis duo de .lxxx. M. p. pa-
 tet. Regio ea a tyberi prima italiae seruatur ex descriptione Augusti. Intus colonia capua a. xi. campo
 dicta aquinū: sueffa. uenafrū: fora: theanum: sidicinum cognomine nola. Oppida abelinū: aritia: alba
 longa: acerani: allifani: atinates: alterinates: anagnini: atellani. Aesulā arpinates: auxiniates: auxellani
 alfaterni. Et qui ex agro latino. Item hernico. Item labicano cognominati. Bouella: calatiæ: casinum:
 calenum: capirulum cernetum: cernetani qui mariani cognominatur. Corani a Dardano troiano orti
 Cubulterini: castrimonienfes cingulani. Fabienses. in monte albano foropulienfes. Ex falesno frusina
 tes: ferentinales: freginales: frabaterni ueteres: frabaterni noui: ficolenses: fregellani: foroappi: forētani
 gabini: interannates: succasani qui & lirinales uocantur. illionenses: lauini: norbani: nomentani: præ-
 nestini urbe quondam stephane dicta. Priuernates: setini: signini: suessulani: telini: trebulani cognomi-
 ne balimenses. Trebani: thufculani: uerulani: uelitermi: alubrenses: uluarnates superq; roma ipsa: cuius
 nomen alterum dicere arcuis ceremoniarum nefas habetur: optimaq; & salutari fide abolitum annū
 tiavit Valerius Solanus. Iuitq; mox pœnas. Nō alienum uidetur inferere hoc loco exemplum religio-
 nis antiquæ ob hoc maxime silentiū institutæ. Namq; Diua Angerona cui sacrificatur ad diē. xii. cha-
 lendas ianuarii ore obligato obfignatoq; simulacrum habet. Urbem tris portas habentem Romulus
 reliquit: aut ut plurimis tradentibus credamus quattuor. Mœnia eius collegere ambitu imperatorib⁹
 cenoribusq; Vespasianis anno conditæ. d. ccc. xviii. Mil. pas. xiii. M. cc. Complexa montes. vii. ipsa di-
 uiditur in regiones. xiiii. Compita earum. ccl. xv. pas. eiusdem spatii mensura corrente a miliario in ca-
 pite romani fori statuto ad singulas portas: quæ sunt hodie numero. xxxiiii. ita ut. xii. portæ semel nu-
 merentur: prætereanturq; ex ueteribus. vii. quæ esse desierunt. Efficit passuum per directum. xxx. m. d.
 .v. lxii. Ad extrema uero testorum cum castris prætoritiis ab eodem miliario per uicos omnium uia-
 rum mensura colligit paulo amplius. lxx. mil. passuum. Quod si quis altitudinem testorum addat: di-
 gnâ profecto æstimationem concipiat: fateaturq; nullius urbis magnitudinem in toto orbe potuis-
 se ei comparari Clauditur ab oriente aggere Tarquini Superbi inter prima opere mirabili. Namq; eū
 muris æquauit: qua maxime patebat aditu plano. Cætero mūta erat præcellis muris: aut abruptis mō-
 tibus: nisi q; ex patientia testa multas addidere urbes in prima regione. Præterea fuere in latio clara op-
 pida: fatricum: pometia: scaptia: pitulum: politorium: tellene: tifara: cecin ficulnea: crustumerium: a me-
 ridia: medullia: coruiculum: faturnia ubi nunc Roma est. Antipolis quod nunc ianiculum in partæ ro-
 mæ: antenna: camerium: collatia: amiternum: norbe: fulmo: & cum his carnem in monte albano soliti
 accipere populi albenfes. Albani. Aesolani: accienses: abolani: bubetani: bolani: cusuetani: cotiolani: fi-
 denates: foretini: hortenses: latinienfes: longultai: manates: macrales: mutucinenfes: olliculani: ostulani
 pedani. pollustini: querquetulani: siccani: tifolenses: tolerienfes: tutienfes: uimitaliuelienfes. uene-
 tulani: uicellenfes. ita ex antiquo latio. liii. populi interire sine uestigiis. in campano autem a agro sta-
 bie oppidum fuit usq; ad Cn. Pompeium. & L. Carbonem cons. a pridie chalend. maii: quo die Sylla
 legatus bello sociali id deleuit: quod nunc in uillas abiit. intercidit ibi & taurania. Sunt & morientis
 scalini reliquæ. Præterea auctor est Antias oppidum latinorum apiolas captum a L. Tarquino rege:
 ex cuius præda capitolium is in sine incohauerit. A surrentino ad silarum amnem. xxx. M. passus ager
 picentinus fuit. thufcorum templo iunonis argiuæ ab iasone condito insignis. intus oppidum saler-
 ni: picentia. A silaro regio tertia & ager lucanus brutiusq; incipit. nec ibi rara incolatum mutatio.
 Tenuerunt eum pelasgi: œnotrii: itali: morgetes siculi græciæ maxime populi nouissime lucani a
 sanitibus orti duce Lutio. Oppida pestum a græcis posidonia appellatum sinus pestanus oppidum
 elea quæ nunc uelia. Promontorium palinarum a quo sinu recedente traiectus ad coloniam regi-
 am. c. Mil. passus. Proximum autem huic flumen melphes. Oppidum buxentum græciæ pyxus ma-
 gnæ nunc lucaniæ. Saus amnis fuit & oppidum eodem nomine. Ab eo brutium littus oppidum
 blanda flumen balerum portus parthenius & phocentium sius uibonensis locus clampetiæ. Op-
 pidum tempfa a græcis temese dictum. & crotoniensium terina sinusq; ingens teritus. Oppidum
 cosentia intus in penifula fluius acheron a quo oppidani acherontini. Hippo quod nuuc uibo-
 nem ualentiam appellamus. Portus Hercules Metaurus amnis. Tarentum oppidum portus Hon-
 restis & medma. Oppidum scylleum cratis fluius pater (ut dixere) scyllæ. Dein columna regia.
 Siculum fretum ac duo aduersa promontoria ex italia cenys. Ex sicilia pelorum. xii. stadiorum
 interuallo. Vnde rhegium. xii. passuum. inde appennini silua. Promontorium leucopetra. xii.
 mil. passibus. Ab ea locri cognominati. a promontorio zephyro absunt a silaro. ccc. iii. mil. Et
 includitur europæ sinus primus in eoq; maria nuncupant. Vnde irrumpit atlanticum ab aliis
 magnum qua intrat porthmos a græcis a nobis gaditanum fretum cum intrauit. Hispa-
 num quatenus hispanias abluit. Ab aliis ibericum aut balearicum. Mox gallicum ante nar-
 bonensem prouinciam. hinc ligusticum. Ab eo ad siciliam insulam thufcum quod ex græcis